

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/17/2710

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	01.02.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	21.12.2017
Teabevaldaja	Tartu Ülikool Ülikooli 18 50090 Tartu Liina.lindstrom@ut.ee
Vaide esitaja	XXX

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **Jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioon sai 21.12.2017 XXX vaide, mis puudutas Tartu Ülikooli tegevust teabenõudele vastamisel. Andmekaitse Inspektsioon esitas 09.01.2018 Tartu Ülikoolile järelepärimise, milles palus selgitada, kas ülikoolil on vaide esitaja nõutud kirjalik dokument ja kui on, siis millisel alusel see väljastamata jäetud on. Tartu Ülikool vastas järelepärimisele 19.01.2018, milles selgitas, et Tartu Ülikoolil ei ole vaide esitaja küsitud kirjalikku dokumenti, kuid on muud kirjalikud dokumendid, mida ei saa isikuandmete kaitse seadusest lähtuvalt kolmandatele isikutele edastada. 26.01.2018 esitas Andmekaitse Inspektsioon Tartu Ülikoolile täiendava järelepärimise, milles palus inspektsioonile hindamiseks väljastada muud kirjalikud dokumendid, mida Tartu Ülikool isikuandmete kaitse seadusest tulenevalt teabenõudjale väljastada ei saa. Tartu Ülikool saatis 01.02.2018 järelepärimisele vastuseks õppeprorektori korralduse, millest nähtub üliõpilase XXX ülikooli immatrikuleerimine.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

14.12.2017 saatsin Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna õppeprodekaan Liina Lindströmile kirja pealkirjaga „Järelepärimine ja Teabenõue avaliku teabe asjas”, mille kahe punkti sisu oli järgmine:

Väidate mulle, et õpiväljundite hindamisega seotud dokumente ei pea dokumendiregistrisse kandma, kuna need on kättesaadavad teistest andmekogudest. Palun nimetada mulle need andmekogud ning kas üliõpilastel on juurdepääsuõigused vastavatele andmekogudele.

Väidate, et Anti Selart on volitanud XXXi täitma avalikke ülesandeid. Minule teadaolevalt puudub XXXil Tartu Ülikooliga tööleping. Missuguses vormis (kirjalik või suuline) on sõlmitud XXXiga volitus avalike ülesannete täitmiseks? Kui volitus on kirjalik, siis palun see mulle edastada, et oleks edaspidi võimalik vältida õppeassistendi asjatut tülitamist küsimustes, milles tal puudub pädevus.

Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna õppeprodekaan Liina Lindström vastas minu 14.12.2017 kirjale 20.12.2017 ning keeldus mulle väljastamast XXXi volituste aluseks olevaid dokumente. Liina Lindströmi seisukohad antud küsimuses olid järgmised: „Juhin Teie tähelepanu asjaolule, et XXX ei täida avalikku ülesannet. Volitus viia läbi praktikume ning muid õppetööga seonduvaid toiminguid õppeaines FLAJ.07.004 Keskaeg on XXXile antud aine vastutava õppejõu ning programmijuhni nõusolekuga, mida väljendab ÕISI sisestatud kinnitatud ainekava. Muud isiku ning Tartu Ülikooli vahelised lepingud ja kokkulepped on konfidentsiaalsed ning ei kuulu avalikustamisele kolmandatele isikutele. Selgituseks lisan, et õppetöö läbiviijad ei ole alati seotud Tartu Ülikooliga töölepingu kaudu.” Vaide esitaja Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna õppeprodekaan Liina Lindströmi selliste seisukohtadega ei nõustu ning leiab, et Tartu Ülikool on ebaseaduslikult keeldunud teabenõude täitmisest:

Avaliku teabe seaduse § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvilg 2 kohaselt võib avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes käesolevas seaduses sätestatud korras. Käesoleval juhul on Tartu Ülikool teabevaldajana jätnud nimetamata avaliku teabe seadusest tulenevad õiguslikud alused, mille alusel on XXXi volitust reguleerivatele dokumentidele kehtestatud juurdepääsupiirangud. Sellise tegevusega on Tartu Ülikool rikkunud avaliku teabe seaduse § 3 lg 2 esitatud nõuet.

Ebaõige on ka Tartu Ülikooli väide, et XXX, kes viib läbi õppetööd praktikumides, ei täida avalikku ülesannet. Kõik hariduse andmisega seotud toimingud kõrgharidusõppes on päris kindlasti käsitletavad avaliku ülesande täitmisena. XXX viies läbi praktikume, hinnates kirjalikke töid ning töödeldes nende käigus üliõpilaste isikuandmeid (sh delikaatseid isikuandmeid) täidab seega avalikku ülesannet. Kui XXX ei täida Tartu Ülikooli arvates avalikke ülesandeid, siis puudub tal õiguslik alus üliõpilaste isikuandmete töötlemiseks ning ülikoolil tuleks selline tegevus viivitamatult keelata.

Päris kindlasti ei ole kõik XXXi ja Tartu Ülikooli vahel sõlmitud dokumendid täies ulatuses juurdepääsupiirangutega teave, mida ei saa teabenõude korras väljastada. Avaliku teabe seaduse § 38 lg 2 sätestab järgmist: „Kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti.” Seega ei saa Tartu Ülikool väita, et kõik XXXi volitusi reguleerivad dokumendid on täies ulatuses juurdepääsupiirangutega teave, millele kolmandatel isikutel puudub igasugune juurdepääsuõigus. Järelikult tuleb Tartu Ülikoolil väljastada volitusi reguleerivatest dokumentidest see osa, millele juurdepääsupiirangud ei laiene.

Tartu Ülikool teabevaldajana on jätnud oma selgitamiskohustuse täitmata. Teabenõude täitmisest ei saa keelduda üksnes põhjendusega, et dokumendid on konfidentsiaalsed ja kolmandatel isikutel puudub neile juurdepääsuõigus. Tartu Ülikoolil oleks tulnud selgitada teabenõudjale juurdepääsupiirangute õiguslikke aluseid lähtudes avaliku teabe seadusest.

Seega olen seisukohal, et Tartu Ülikool avalik-õigusliku juriidilise isikuna, kes on teabevaldajaks avaliku teabe seaduse mõistes, on rikkunud ulatuslikult avaliku teabe seadust. Tulenevalt avaliku teabe seaduse §-dest 44,45,46,51 palun alustada Andmekaitse Inspeksioonil järelevalvemenetlust Tartu Ülikooli tegevuse õiguspärasuse osas, mis puudutab avaliku teabe seadust. Vajaduse korral teha Tartu Ülikoolile täitmiseks kohustuslik ettekirjutus seadusliku olukorra taastamiseks.

Tulenevalt avaliku teabe seaduse §-dest 44,45,46,51 palun alustada Andmekaitse Inspeksioonil järelevalvemenetlust Tartu Ülikooli tegevuse õiguspärasuse osas, mis puudutab avaliku teabe seadust. Rahuldada vaie. Teha kindlaks vaide esitajale XXXi volitust reguleerivate dokumentide avalikustamata jätmise õigusvastasus. Kohustada ettekirjutusega Tartu Ülikooli avalikustama vaide esitajale XXXi volitust reguleerivaid dokumente osas, millele juurdepääsupiirangud ei laiene. Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata jätmisel rakendada Tartu Ülikooli suhtes sunniraha.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

19.01.2018 vastus Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele:

Vastavalt järelepärimisele esitan alljärgneva informatsiooni. Tartu Ülikool arendab vastavalt õpetamise heale tavale (<https://www.ut.ee/et/taiendusope/opetamise-hea-tava>) õppejõudude tugisüsteemi, mis hõlmab õppetöö läbiviimist toetavaid tegevusi. Toetavad tegevused tagavad lõppkokkuvõttes kõigi õppetöös osalevate isikute rahulolu. XXX, olles Tartu Ülikooli magistriõppe üliõpilane, toetab oma tegevusega õppeprotsessi. XXXiga on aine vastutav õppejõud prof Anti Selart sõlminud õppeprotsessi toetamiseks suulise kokkuleppe. Kirjalikus vormis kokkuleppeid XXXiga Tartu Ülikool sõlminud ei ole. Olen 20.12.2017 vastuses XXXle selgitanud, et XXXi ning Tartu Ülikooli vahelised muud lepingud ja kokkulepped on konfidentsiaalsed ning ei kuulu avalikustamisele kolmandatele isikutele. Millistel tingimustel toetab XXX õppeprotsessi, on seotud XXXi õppetulemuste arvestamisega. Kuna õppetulemused on isikuandmed, siis juhindus Tartu Ülikool nende edastamata jätmisel isikuandmete kaitse seaduse § 10 lõikest 1, mille kohaselt ei kuulu isikuandmed kolmandatele isikutele edastamisele ilma andmesubjekti nõusolekuta.

01.02.2018 vastus Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele:

Vastavalt õpetamise heale tavale juurutab Tartu Ülikool õppejõudude toetamise süsteemi. Seisneb see selles, et näiteks teisel õppeastmel õppiv üliõpilane abistab oma tegevustega õppejõudu esimese õppeastme üliõpilaste õppetegevuses, näiteks praktikumide läbiviimisel. Sellise abistava tegevuse rollis ei tegutse üliõpilane õppejõuna ja kirjalikku lepingut temaga ei sõlmita. XXX toetas kokkuleppel aine õppejõuga õppe läbiviimist. XXX huvi oli tutvuda kirjaliku dokumendiga, millest nähtuksid XXXi volitused õppejõu abistamisel. Sellist dokumenti ei ole, kuna XXXiga on õppeaine õppejõud sõlminud suulise kokkuleppe. Kinnitan asjaolu, et XXX on Tartu Ülikooli immatrikuleeritud magistriõppe üliõpilane ja õpib jätkuvalt Tartu Ülikoolis.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 5 lg 1 punkti 2 kohaselt on teabevaldajaks avalik-õiguslik juriidiline isik, seega on teabevaldajaks ka Tartu Ülikool.

AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Käesoleval juhul soovis vaide esitaja teabenõude korras dokumenti, millest nähtub XXXi volitus Tartu Ülikoolis õppetööd läbi viia. Vaidemenetluse käigus selgus, et XXXi ja Tartu Ülikooli vahel ei ole õppetöö läbi viimiseks kirjalikku lepingut, vaid suuline kokkulepe õppejõuga õppeprotsessi toetamiseks. Seega ei ole teabevaldaja valduses dokumenteeritud teavet, mida teabenõudja soovis.

AvTS § 23 lg 1 punkti 2 kohaselt keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui ta ei valda taotletavat teavet ega tea, kes seda valdab, ning tal ei ole võimalik taotletava teabe valdajat kindlaks teha. Antud juhul ei ole mõistlik eeldada, et kellelgi teisel oleks kirjalik dokument, mis reguleeriks XXXi volitusi Tartu Ülikooli õppeprotsessi toetamiseks.

Eelnevast tulenevalt on Tartu Ülikool õiguspäraselt kooskõlas AvTS § 23 lg 1 punktiga 2 teabenõude täitmisest keeldunud.

Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul soovis teabenõudja teabenõude korras dokumente, millest nähtuks XXXi volitus õppetöö läbi viimiseks. Seega ei ole käesoleva vaidemenetluse käigus põhjendatud kohustada Tartu Ülikooli väljastama kõiki muid Tartu Ülikooli ja XXXi puudutavaid kirjalikke dokumente.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
vaneminspektor
peadirektori volitusel